21/11/2021

Χανιά: Το παλιό σαπωνοποιείο που έγινε ο εορτάζων Μητροπολιτικός Ναός

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κυδωνίας και Αποκορώνου

Γιορτάζει σήμερα, Κυριακή 21 Νοεμβρίου, ο Μητροπολιτικός Ναός Εισοδίων της Θεοτόκου Χανίων, που βρίσκεται στην είσοδο του Ενετικού Λιμανιού, στην παλιά πόλη.

Σήμερα, Κυριακή 21η Νοεμβρίου, η έναρξη του Όρθρου έγινε στις 6:45 π.μ. και εν συνεχεία τελέστηκε η πανηγυρική πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία.

Αυτή την ώρα τελείται Δοξολογία επί τη εορτή των Ενόπλων Δυνάμεων.

Μετά το πέρας της Δοξολογίας και συγκεκριμένα στις 12:00 θα τελεσθή επιμνημόσυνη Δέηση στο Ηρώον της Πόλης για τους πεσόντες υπέρ της Πίστεως και της Πατρίδος και θα ακολουθήσει κατάθεση στεφάνων.

Το απόγευμα στις 17:00 θα ψαλλεί ο μεθέορτιος Εσπερινός.

Λίγα λόγια για τον Ιερό Ναό

Ο ναός αποτελεί σημείο αναφοράς για την πόλη των Χανίων, καθώς συνδέει το χθες με το σήμερα και μας παραπέμπει στην εποχή της Βενετοκρατίας, καθώς και στην περίοδο της Οθωμανικής παρουσίας στην Κρήτη.

Από την περίοδο των Ενετών

Ο ναός κτίστηκε στη θέση παλαιότερου ενετικού ναού της Παναγίας μετά το διάταγμα ανεξιθρησκίας Χάτι – Χουμαγιούν του 1856. Ο παλαιότερος ενετικός ναός της Παναγίας Τριμάρτυρης, μετά την άλωση των Χανίων από τους Οθωμανούς το 1645, μετατράπηκε σε σαπωνοποιείο και ανήκε στο διοικητή Κρήτης Μουσταφά Ναϊλή Πασά Γκιριτλή (Κρητικό). Στον χώρο της ελαιαποθήκης φυλασσόταν η εικόνα της Παναγίας με άσβεστο πάντα το καντήλι, σύμφωνα με διαταγή του Μουσταφά.

Σύμφωνα με την παράδοση όταν το σαπωνοποιείο εγκαταλείφθηκε, η εικόνα της Θεοτόκου διασώθηκε για να τοποθετηθεί ξανά στον ναό όταν η χριστιανική κοινότητα της πόλης ζήτησε από τις Οθωμανικές Αρχές να επιτρέψουν την λειτουργία του.

Το αίτημα έγινε δεκτό και μάλιστα ο τότε διοικητής Κρήτης Βελή Πασάς εξασφάλισε 130 χιλιάδες γρόσια για την ανέγερση του ναού.

Τρίκλιτη Βασιλική

Η κατασκευή του ολοκληρώθηκε το 1860 στη μορφή της τρίκλιτης βασιλικής. Τα αρχιτεκτονικά στοιχεία του ναού συνδέονται περισσότερο με την παράδοση που διαμορφώθηκε στα χρόνια της Βενετοκρατίας με τους λαξευτούς πεσσούς, τα γείσα και τα πλαίσια των ανοιγμάτων. Ο ανατολικός τοίχος κοσμείται με μεγάλες και εντυπωσιακές αγιογραφίες.

Μπροστά από τον ναό κτίστηκαν σε σχήμα Π τα «Καταστήματα της Χριστιανικής Κοινότητας», περικλείοντας την κλειστή πλατεία.

Ο ναός, συνδεδεμένος με τα ιστορικά γεγονότα, υπήρξε άσυλο και καταφύγιο των κατά καιρούς διωκομένων κατά τις εθνικές εξεγέρσεις.

Το 1897, τα κτίρια της πλατείας πυρπολήθηκαν από τους Οθωμανούς, αλλά

ανακατασκευάστηκαν με χορηγία του τσάρου της Ρωσίας Νικολάου Β’. Τα κτίρια αυτά κατεδαφίστηκαν το 1960 για να απελευθερωθεί χώρος για την ανοιχτή σημερινή πλατεία. Ο ίδιος ο ναός είχε υποστεί σοβαρές ζημιές κατά τους βομβαρδισμούς της πόλης από τους Γερμανούς, τον Μάιο του 1941.

Με πληροφορίες από: ΑΠΕ/ΜΠΕ, άρθρο του Α. Νομικού